

φουσκωμένος (ἐπὶ ἀνθρώπου παρ' ἀξίαν κομπάζοντος καὶ ἐπαιρομένου) κοιν. *Κρεμάει τὸ λειρὶ σὰν τὸ γάλλο* (φαίνεται θυμωμένος, κρατάει μοῦτρα) Πελοπ. (Κυνουρ.) || Παροιμ.

Πῶς καταντήσανε οἱ καιροὶ κ' οἱ μπομπωμένοι χρόνοι, νὰ παίζ' ὁ λύκος μὲ τ' ἀρνὶ καὶ ὁ κοῦκος μὲ τ' ἀηδόνη, νὰ πέφτουν τ' ἄσπρα τ' οὐρανοῦ νὰ τὰ τσιμποῦν οἱ γάλλοι, νὰ γίνῃ ὁ λύχνος θυμωτὸ κ' ἡ κοντσουλὰ λιβάνι (ἐπὶ νεοπλούτων ἀμαθῶν, ἀγροίκων καὶ ὑπερηφάνων) Ζάκ.

γάλλος (II) ὁ, ἀμάρτ. γάλλης Κρήτ. (Ἀνώγ. κ. ἀ.) βάλλος Κάρπ. Νίσυρ.

Τὸ μεταγν. οὐς. γάλλος. Ἰδ. ΦΚουκούλ. ἐν Ἀθηνᾶ 30, 30 κέξ.

1) Κριὸς ἄνευ κεράτων καὶ κρύψορχις Κρήτ. (Ἀνώγ. κ. ἀ.) Συνών. γάλλικος. 2) Μόνορχις Κάρπ. 3) Πετεινὸς ὁ ὁποῖος δὲν φωνάζει Νίσυρ.

γαλλόσουπα ἡ, πολλαχ.

Ἐκ τῶν οὐς. γάλλος (I) καὶ σούπα.

Σούπα παρασκευαζομένη ἀπὸ ζυμὸν κρέατος γάλλου.

γαλλούδι τό, Κύπρ. γαλλοῦν Κύπρ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐς. γάλλος (I) διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - οὐδιν, δι' ἣν ἰδ. - οὐδι.

Μικρὸς γάλλος: ἄσμ.

Πέψε μου τὸ γαλαταρκὸν μὲ ἑκατὸν γαλλοῦδκια,

πέψε μου τὸ δρνηθαρκὸν μὲ ἑκατὸν πουλλοῦδκια.

Συνών. γαλλί 1, γαλλοπουλλάκι, γαλλοπουλλίτσα.

γαλλοφέρνω πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Γάλλος καὶ τοῦ ρ. φέρνω, περὶ οὗ ὡς β' συνθετ. ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 252.

Προσποιεῖμαι Γαλλικοὺς τρόπους συμπεριφορᾶς, μιμοῦμαι τοὺς Γάλλους, γαλλίζω.

γαλόαιγα ἡ, ἀμάρτ. γαλόαιγα Κρήτ. (Σέλιν.)

Ἐκ τῶν οὐς. γάλα καὶ αἶγα.

Γίδα παρέχουσα γάλα, ἔγγαλος αἶξ.

γαλόδερμα τό, ἀμάρτ. γαλουδέρμα Θεσσ. (Καλαμπάκ.)

Ἐκ τῶν οὐς. γάλα καὶ δέρμα.

Ἀσκὸς πρὸς ἐναπόθεσιν ξινογάλακτος.

γαλοζυμωμένος ἐπίθ. Πελοπ. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐς. γάλα καὶ τοῦ ζυμωμένος μετοχ. τοῦ ρ. ζυμώνω.

Ὁ μετὰ γάλακτος ζυμωμένος καὶ μεταφ. ὁ λευκάζων ὡς τὸ γάλα: ἄσμ.

Κάνει ἀρχὴ 'ς τὰ μάτια του τὰ γαλοζυμωμένα,

ὑστερα 'ς τὰ φρυδάκια του τὰ γαϊτανοπλεγμένα

κ' ὑστερα 'ς τὴ γλωσσίτσα του τὴ ἀηδονολαλοῦσα

(μοιρολ.)

γαλοκαμένος ἐπίθ. Ἀνδρ. γαλουκαμένους Θράκ. (Μάδυτ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. γάλα καὶ τοῦ καμένος μετοχ. τοῦ ρ. καίω ἀντὶ γαλοκομμένος κατὰ παρετυμολογίαν πρὸς τὸ χαροκαμένος.

1) Ὁ ἀποκοπεῖς ἀπὸ τὸ θήλασμα πρωίμως, ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζῴων (οἶονεὶ ὁ καμένος, ὁ δυστυχισμένος διὰ τὴν πρῶμον παῦσιν τοῦ θηλάσματος) Ἀνδρ. 2) Ὁ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας καχεκτικὸς ὡς μὴ φαγὼν πολὺ μητρικὸν γάλα Θράκ. (Μάδυτ.)

γαλοκούλουρο τό, Ζάκ. κ. ἀ.

Ἐκ τῶν οὐς. γάλα καὶ κουλούρι.

Εἶδος κουλουριοῦ ζυμωμένου μὲ γάλα. Πβ. γαλόπιττα.

καλοκούταλο τό, Κρήτ. γασοκούτασο Νάξ. (Φιλότ.)

Ἐκ τῶν οὐς. γάλα καὶ κουτάλι.

Κοχλιάριον εἰδικῶς κατασκευαζόμενον ὑπὸ τῶν ποιμένων ἐκ ξύλου συνήθως σφενδάμου μετὰ γλυπτῶν κοσμημάτων ἐν Κρήτῃ ἢ ἐκ κέρατος βοῦς ἐν Νάξῳ, μὲ τὸ ὁποῖον οὗτοι τρώγουν τὸ γάλα. Συνών. βοσκοκούταλο 1.

γαλομάννα ἡ, Πελοπ. (Μεσσ.)—ΠΓεννάδ. 591.

Ἐκ τῶν οὐς. γάλα καὶ μάννα.

Τὸ φυτὸν κωδώνιον τὸ ἀλλοιόχρουν (campanulla versicolor) τῆς τάξεως τῶν κωδωνανθῶν (campanulaceae).

γαλομάντρι τό, ἀμάρτ. γαλουμάντι Σαμοθρ.

Ἐκ τῶν οὐς. γάλα καὶ μαντρί.

Μάνδρα πρόχειρος χρησιμεύουσα εἰς τὸ νὰ ἀμέλγουν τὰ αἰγοπρόβατα.

γαλομέτρα ἡ, Πελοπ. (Βούρβουρ. Κόκκιν. Μεσσ. Οἶν. Περιθώρ. κ.ἀ.) γαλόμετρα Πελοπ. (Λακων.) γαλόμετρα Τσακων.

Ἐκ τῶν οὐς. γάλα καὶ μέτρα.

Ξύλινον ἀγγεῖον ποικίλων κατὰ τόπους διαστάσεων, διὰ τοῦ ὁποῖου μετρεῖται ἡ ποσότης τοῦ γάλακτος. Συνών. μέτρα.

γαλομέτρημα τό, Ἡπ. γαλουμέτρημα Θεσσ. Μακεδ.

Ἐκ τοῦ ρ. γαλομετρῶ.

Ἡ καταμέτρησις τῆς ποσότητος τοῦ γάλακτος.

γαλομετρῶ Ἡπ. γαλουμετρῶ Λέσβ. Μακεδ. Σάμ. γαλουμετράον Θεσσ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ οὐς. γάλα καὶ τοῦ ρ. μετρῶ.

1) Μετρῶ τὸ γάλα πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ποσότητος καὶ κατανομὴν μεταξὺ τῶν συνεταιριζομένων ποιμένων ἐνθ' ἂν. 2) Μετρῶ τὴν ποσότητα γενικῶς ὑγροῦ Λέσβ.: Γαλουμετρῶ τὸν κρασί.

γαλομυζήθρα ἡ, Κρήτ. Κῶς.

Ἐκ τῶν οὐς. γάλα καὶ μυζήθρα.

Ἡ μυζήθρα ἢ παρασκευαζομένη τοὺς μῆνας Ἰούλιον καὶ Αὐγουστον, ὅτε τὸ γάλα εἶναι πολὺ καὶ δὲν ξεβουτυρίζεται.

γαλονᾶς ὁ, σύννηθ. γαλονᾶς βόρ. ιδιῶμ.

Ἐκ τοῦ οὐς. γαλόνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ᾶς.

Ἀξιωματικὸς ἢ ὑπαξιωματικὸς τοῦ στρατοῦ, τοῦ ὁποῖου ὁ βαθμὸς φαίνεται ἐκ τῶν εἰδικῶν γαλονῶν του. Πβ. γαλονᾶτος.

γαλονᾶτος ἐπίθ. σύννηθ.

Ἐκ τοῦ οὐς. γαλόνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ᾶτος.

Ὁ φέρων γαλόνια, ἐπὶ βαθμοφόρου ἀξιωματικοῦ τοῦ στρατοῦ.

γαλόνι τό, κοιν.

Ἐκ τοῦ Γαλλ. gallon.

Ταινιοειδὲς στενὸν ὕφασμα χρυσοῦφες ἢ ἀργυροῦφες ἐπιρραπτόμενον εἰς ἱερατικὰ ἄμφια ἢ ἐνδύματα ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ πρὸς δῆλωσιν τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον

φέρουν ἐν τῇ στρατιωτικῇ ἱεραρχίᾳ: Φρ. *Πῆρε ἕνα-δυό-τρία γαλόγια* (βαθμούς στρατιωτικούς). *Ἔχει πλάκα τὰ γαλόγια* (πολλοὺς βαθμούς). *Τοῦ ξήλωσαν τὰ γαλόγια* (τὸν καθήρεσαν τοῦ στρατιωτικοῦ του βαθμοῦ).

γαλόξινο τό, Πελοπ. (Μεσσ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. *γάλα* καὶ *ξινό*, δι' ὃ ἰδ. *ξινός*.

Τὸ πεπηγὸς γάλα, τὸ *γισούρετι*.

γαλόπετρα ἡ, Θράκ. Κρήτ. Μύκ.

Ἐκ τῶν οὖσ. *γάλα* καὶ *πέτρα*.

Λίθος μαγικός, διὰ τὸν ὁποῖον πιστεύουν ὅτι ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ κατεβάξῃ τὸ γάλα τῶν θηλαζουσῶν γυναικῶν, ὅταν δὲν ἔχουν ἀρκετόν.

γαλόπιττα ἡ, Ἡπ. Μέγαρ. Πελοπ. (Μεσσ.) κ.ά. *γαλόπ'ττα* Ἡπ. κ.ά.

Ἐκ τῶν οὖσ. *γάλα* καὶ *πίττα*.

Πίττα ζυμωμένη μὲ γάλα. Πβ. *γαλοκούλουρο*.

γαλοπότικον τό, Πόντ. (Κερασ.) *γαλοπότικο* Πελοπ. (Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. *γαλοπότιν* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικον, δι' ἣν ἰδ. -ικος.

Γαλοπότιν, ὃ ἰδ.

γαλοπότιν τό, Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. *γάλα* καὶ *πότις*.

Τὸ ἔτι θηλάζον νήπιον. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βυζαλι-χτέριν*, ἔτι δὲ *γαλοπότικον*.

γαλόρυζο τό, πολλαχ.

Ἐκ τῶν οὖσ. *γάλα* καὶ *ρύζι*.

Ἐδεσμα ἀπὸ ὀρυζαν καὶ γάλα. Συνών. *ρυζόγαλο*.

γαλός ὁ, Κύπρ. Θηλ. *γαλά* Κύπρ. (Πάφ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γαλεύω*. Διὰ τὸν σχηματισμὸν ἰδ. ΣΜε-νάριδ. ἐν Ἀθηνᾶ 41, 53.

1) Τὸ ἐκθλίβειν τὸ γάλα ἐκ τῶν μαστῶν τῶν γαλακτοφόρων ζώων, ἀμελγμα: *Σύναξε τὲς αἰγες νὰ πάμεν 'ς τὴν μάντραν τῶ' ἔν' ὥρα τοῦ γαλοῦ*. Συνών. *ἄρμεγμα*.

2) Ἡ ἐποχὴ τῆς ἀμέλξεως.

γάλος ὁ, Πελοπ. (Βούρβουρ. Κυνουρ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Θερμὸς καὶ καυστικὸς ἄνεμος ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν γεωργίαν, λίβας.

γαλοσκάμνιν τό, Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὖσ. *γάλα* καὶ *σκαμνίν*, δι' ὃ ἰδ. *σκαμνί*.

Τὸ κάθισμα ἐφ' οὗ κάθεται ὁ ἀμέλγων.

γαλοστάτης ὁ, Κρήτ. (Σέλιν.) *γαλοστάτες* Πόντ. (Λιβερ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. *γάλα* καὶ **στάτης* < *στέκω*.

1) Σανίδα ἐφ' ἧς τίθενται αἱ λεκάναι τοῦ γάλακτος Κρήτ. (Σέλιν.) 2) Ἰδιαίτερον διαμέρισμα τῆς οἰκίας, ὅπου τοποθετοῦνται τὰ δοχεῖα τοῦ γάλακτος Πόντ. (Λιβερ.)

γαλότριψα ἡ, Ἡπ. *γαλότριψα* Ἡπ.

Ἐκ τῶν οὖσ. *γάλα* καὶ *τρίψα*. Τὸ *γαλότριψα* διὰ τὸν ἀόρ. *ἔτριψα*.

Ἐδεσμα ἐξ ἄρτου τετριμμένου εἰς γάλα.

γαλότσα ἡ, κοιν. *γαλόντζα* Ἡπ. Θεσσ. *γαλόσα* Ζάκ. Νάξ. κ.ά. *γαλέντζα* πολλαχ. *γολέντζα* πολλαχ. *γαλέτσα* Θράκ. (Σαρεκκλ.) Ἰμβρ. Σίφν.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *galoscia*.

1) Πρόσθετον ὑπόδημα συνήθως ἐξ ἐλαστικοῦ κόμ-μεως φορούμενον ἐπὶ τοῦ κυρίου ὑποδήματος πρὸς προ-φύλαξιν ἀπὸ τῆς ὑγρασίας, τῆς λάσπης ἢ τοῦ ψύχους κοιν. 2) Ὑπόδημα ἔχον πέλμα ξύλινον κεκαλυμμένον ὑπὸ δέρματος ἢ ὑφάσματος καὶ συγκρατούμενον εἰς τὸν πόδα διὰ δερματίνης ταινίας πολλαχ.

Πβ. *γαλότσι*.

γαλοτσᾶς ὁ, ἀμάρτ. *γαλεντζᾶς* Θράκ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. *γαλότσα* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ᾶς.

Ὁ κατασκευάζων καὶ πωλῶν ξυλοπέδιλα. Συνών. *γαλοτσῆς*.

γαλοτσᾶ ἡ, ἀμάρτ. *γαλεντζᾶ* Σίφν.

Ἐκ τοῦ οὖσ. *γολότσα* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ῆς. Κτύπημα μὲ *γαλότσαν*.

γαλοτσῆς ὁ, ἀμάρτ. *γαλοντζῆς* ΝΠολίτ. Παραδ. 2, 1253.

Ἐκ τοῦ οὖσ. *γαλότσα* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ῆς.

Γαλοτσᾶς, ὃ ἰδ.

γαλότσι τό, Προπ. (Κύζ. Πάνορμ.) *γαλότσ'* Μακεδ (Κοζ.) *γαλέτσ'* Θράκ. (Αἰν.) *γαλέτσ'* Θράκ. (Ἀδρια-νούπ. Διδυμότ. Σουφλ.) *γαλέτζι* Κρήτ. *γαρλέτσ'* Μακεδ. (Βλάστ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. *γαλότσα*.

1) Ὑπόδημα ἐξ ἐλαστικοῦ φορούμενον ἐπὶ τοῦ κυ-ρίου ὑποδήματος Μακεδ. (Κοζ.) 2) Ὑπόδημα ἀπὸ σκληρὸ καὶ στιλπνὸ δέγμα μετὰ πτερνιστήρος πρὸς εὐκο-λίαν τῆς ἐξαγωγῆς αὐτοῦ Προπ. (Κύζ. Πάνορμ.) 3) Εὐ-λινον πέδιλον Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν. Διδυμότ. Σουφλ.) Κρήτ.: ἄσμ.

Θ' ἀνιβῶ 'πάνον 'ς τοῦ βορνὸ | νὰ πιλικήσου μάρμαρα,
νὰ φκειάσου τοῖς ἐννεὰ λουτροῖ | νὰ πάγη κόρη νὰ λουστῇ
κ' εἰς τὰ γαλέτσα ν' ἀνιβῇ

Αἰν

Πβ. *γαλότσα*.

γαλοτύρι τό, Ἡπ. Κρήτ. Πελοπ. (Σουδεν.) *γα-λοτύρ'* Ἡπ. (Πρέβ.) *γαλουτύρ'* Ἡπ. (Ζογόρ.) *γαλοτύρ'* Λῆμν.

Ἐκ τῶν οὖσ. *γάλα* καὶ *τυρί*.

1) Εἶδος τυροῦ παρασκευαζομένου δι' αὐτομάτου πή-ξεως τοῦ γάλακτος, τὸ ὁποῖον βράζεται πρῶτον, ἀλατί-ζεται καὶ ἐναποτίθεται ἐντὸς ἀσκῶν, διὰ τῶν ὁπῶν τῶν ὁποίων διηθεῖται ὁ ὀρός αὐτοῦ Ἡπ. (Πρέβ. κ.ά.) Πε-λοπ. (Σουδεν.) 2) Τυρὶ ἀπὸ γάλα προβάτων, τὰ ὁποῖα ἀμέλγονται ἐλάχιστον Λῆμν. 3) Γάλα συλλεγόμενον κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον, τὸ ὁποῖον βραζόμενον πήγνυται καὶ διατηρεῖται ἐντὸς ἀσκῶν διὰ τὸν χειμῶνα Ἡπ. (Ζα-γόρ.) 4) Ἀραιὸν ὑπόλειμμα τῆς *μαλάκας* συλλεγόμε-μενον ἐντὸς τοῦ λέβητος καὶ σχηματιζόμενον εἰς βόλους μικροῦ σχήματος Κρήτ.

γαλουρίζω Κρήτ. Κύθηρ. Κύθν. Πελοπ. (Ἀχαΐα Καλάβρυτ. Κορινθ. Μάν.) κ.ά. *γαλουρίζω* Ἰθάκ.--Λεξ. Αἰν. *γαλουρίζου* Λέσβ. κ.ά. *γαλιουρίζου* Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Λέξις πεποιημένη ἐκ τοῦ μορ. *γάλ* δηλοῦντος ψέλλι-σμα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ουρίζω. Πβ. καὶ *γγαλουρίζω*, *κλασουρίζω* κττ.

1) Ἀρχίζω νὰ ἐκβάλλω ἀνάρθρους φθόγγους, ἀρχίζω νὰ ψελλίζω, ἐπὶ τῶν νηπίων ἔνθ' ἂν.: *Ἀρχισε νὰ γαλου-*